

*Đức Trọng, ngày 15 tháng 4 năm 2024*

Số: 07/2024/QĐST-VDS

**QUYẾT ĐỊNH**  
**SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức,  
làm chủ hành vi.

**TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN ĐỨC TRỌNG**  
**TỈNH LÂM ĐỒNG**

***Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:***

***Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:*** Ông Lê Hồng Chiên

***Thư ký phiên họp:*** Ông Phạm văn Hoàng - Thư ký Tòa án nhân dân  
huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng.

***Đại diện Viện kiểm sát nhân dân*** huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng tham  
gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Lịch - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 4 năm 2024; Tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Đức  
Trọng, tỉnh Lâm Đồng; mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự  
thụ lý số: 502/2023/TLST- DS ngày 26 tháng 12 năm 2023 về việc “*Yêu cầu  
tuyên bố một người bị hạn chế năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở  
phiên họp số 151/2024/QĐPH-ST ngày 28 tháng 3 năm 2024; gồm những người  
tham gia tố tụng sau đây:

***1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:***

Ông: Nguyễn Quốc D; sinh năm: 1981;

Địa chỉ: Thôn L, xã N, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng.

***2. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:***

2.1. Ông: Nguyễn H1, sinh năm: 1963

Địa chỉ: Thôn L, xã N, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng.

2.2. Bà: Nguyễn Thanh H2, sinh năm: 1969

Địa chỉ: Thôn L, xã N, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng.

2.3. Bà: Nguyễn Thị T, sinh năm: 1972

Địa chỉ: Thôn L, xã N, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng.

2.4. Bà: Nguyễn Thị L, sinh năm: 1977

Địa chỉ: Thôn L, xã N, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng.

2.5. Bà: Nguyễn Thị N, sinh năm: 1978

Địa chỉ: Thôn L, xã N, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng.

Tất cả đều có mặt. Riêng bà N vắng mặt có đơn xin vắng mặt.

**NỘI DUNG SỰ VIỆC:**

Theo nội dung đơn yêu cầu của ông Nguyễn Quốc D đề ngày 10/7/2023  
cũng như lời khai trình bày tại phiên họp hôm nay thì; Bố ông là Nguyễn C, sinh

năm 1923 và mẹ là Lê Thị P, sinh năm 1943 ; cả hai đều đã chết; gia đình ông có 06 anh chị em ruột gồm: Nguyễn H1; Nguyễn Thanh H2; Nguyễn Thị T; Nguyễn Thị L; Nguyễn Thị N và ông là con út trong gia đình. Trong đó, chị Nguyễn Thị T, sinh năm 1972 bị câm điếc bẩm sinh; có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Sau khi cha mẹ chết có để lại tài sản là nhà, đất cho chị T đứng tên và hiện nay chị T đang sinh sống trên nhà đất do bố mẹ ông để lại.

Để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp cho chị T nên anh, chị trong nhà thống nhất uỷ quyền cho ông làm người đại diện hợp pháp cho chị T làm đơn yêu cầu Toà án tuyên bố chị T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Mọi giao dịch dân sự sau này liên quan đến tài sản của chị T phải được sự đồng ý của ông. Ngoài ra, ông không có ý kiến gì thêm.

\* Ý kiến của những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:

Tất cả những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan đều thống nhất và đồng ý với lời khai trình bày của ông D. Ngoài ra, không có ý kiến gì thêm.

Tại phiên họp hôm nay, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đức Trọng phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự: Về thủ tục tố tụng Thẩm phán đã thực hiện đúng theo quy định pháp luật. Đề nghị Toà án tuyên bố bà Nguyễn Thị T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

### **NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN:**

*Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp. Tòa án nhân dân huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng nhận định:*

[1] Về thủ tục tố tụng: Theo đơn yêu cầu cũng như tại phiên họp hôm nay ông Nguyễn Quốc D yêu cầu Toà án tuyên bố bà Nguyễn Thị T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi được quy định tại khoản 1, Điều 27, điểm a, khoản 2 Điều 35 của Bộ luật tố tụng dân sự nên Toà án xác định đây là việc dân sự yêu cầu Toà án tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Toà án nhân dân huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng.

[2] Về nội dung: Theo ý kiến trình bày của người yêu cầu giải quyết việc dân sự cũng như ý kiến của những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan thì hiện nay Bố, Mẹ của các ông, bà đều đã chết; gia đình có 06 anh, chị em ruột. Trong đó, có bà Nguyễn Thị T bị câm điếc bẩm sinh; có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; nên các anh, chị trong nhà thống nhất cử ông Nguyễn Quốc D làm người đại diện hợp pháp cho bà T làm đơn yêu cầu Toà án tuyên bố bà Nguyễn Thị T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; mục đích là để bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp cho bà Nguyễn Thị T trong mọi giao dịch dân sự liên quan đến tài sản bố, mẹ để lại cho bà T; cũng như trong cuộc sống hàng ngày.

Quá trình giải quyết việc dân sự; Toà án đã trưng cầu giám định đối với bà Nguyễn Thị T. Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 38/KL-GĐ ngày 01/3/2024 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Tây nguyên; kết luận:

- Về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh chậm phát triển tâm thần khác (theo bảng phân loại bệnh tật quốc tế lần thứ 10 – ICD10, bệnh có mã F78).

- Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại đương sự có hạn chế khả năng nhận thức và hạn chế khả năng điều khiển hành vi (*có khó khăn trong nhận thức, làm chủ ở các vụ việc dân sự*)

Do đó, xét yêu cầu của ông Nguyễn Quốc D yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi dân sự là có căn cứ pháp luật nên cần chấp nhận theo quy định tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự 2015.

[3] Hiện nay, bà Nguyễn Thị T đang sinh sống trên nhà và đất do bố mẹ để lại và tự mình chăm sóc bản thân trong sinh hoạt hàng ngày. Tuy nhiên, để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp cho bà T trong mọi giao dịch dân sự nên các anh, chị trong gia đình đồng ý để ông Nguyễn Quốc D là người đại diện hợp pháp cho bà Nguyễn Thị T.

Căn cứ Điều 47, 48, 49, 57 và 58 của Bộ luật Dân sự 2015; Tòa án chỉ định ông Nguyễn Quốc D là người giám hộ cho bà Nguyễn Thị T và xác định quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ theo quy định của pháp luật.

[4] Trong hồ sơ thể hiện tại Thông báo số định danh cá nhân và thông tin công dân trong Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư ngày 15/8/2023 thì bà Nguyễn Thị T có chồng là Nông Hùng Đ. Tuy nhiên, qua xác minh tại địa phương; tổ dân phố; cũng như mẹ ruột của ông Nông Hùng Đ là bà Hoàng Thị D thì cả hai đều bị bệnh tâm, di chứng bẩm sinh, có chung sống với nhau và ở cùng nhà bà D một thời gian ngắn trong năm 2012, nhưng không có đăng ký kết hôn. Đến năm 2013 thì không còn chung sống với nhau nữa; không liên quan gì với nhau. Do đó, Tòa án không xem xét.

[5] Về chi phí tố tụng: Chi phí giám định pháp y tâm thần tổng cộng 12.000.000 đồng; ông Nguyễn Quốc D là người yêu cầu giải quyết việc dân sự nên ông D phải chịu chi phí tố tụng. Ông D đã trực tiếp nộp đủ chi phí tố tụng cho Trung Tâm Pháp y tâm thần khu vực Tây nguyên.

[6] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Buộc ông Nguyễn Quốc D phải chịu lệ phí theo quy định pháp luật.

Vì các lẽ trên;

### **QUYẾT ĐỊNH:**

Căn cứ khoản 1, Điều 27, Điều 35, 39, 48, 149, 161, 367, 369, 370, 371, 372 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng Dân sự 2015;

Căn cứ các Điều 23, 47, 48, 49, 57 và Điều 58 của Bộ luật dân sự 2015;

Áp dụng Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của người yêu cầu là ông Nguyễn Quốc D.

Tuyên bố: Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1972; Địa chỉ: Thôn L, xã N, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; kể từ ngày quyết định này có hiệu lực pháp luật;

2. Về giám hộ: Chỉ định ông Nguyễn Quốc D là người giám hộ cho bà Nguyễn Thị T. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được quy định như sau:

\* Quyền của người giám hộ:

- Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ;

- Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ;

- Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

\* Nghĩa vụ của người giám hộ:

- Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;

- Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;

- Quản lý tài sản của người được giám hộ;

- Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

3. Về chi phí tố tụng: Ông Nguyễn Quốc D phải nộp chi phí giám định pháp y tâm thần số tiền 12.000.000 đồng. Ông D đã nộp đủ.

4. Lệ phí giải quyết việc dân sự: Buộc ông Nguyễn Quốc D phải nộp số tiền 300.000 đồng lệ phí việc dân sự; nhưng được trừ toàn bộ vào số tiền 300.000 đồng theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0003401 ngày 19 tháng 12 năm 2023 của Chi cục Thi hành án huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng. Ông D đã nộp xong.

Căn cứ Điều 23 của Bộ luật Dân sự thì: “Khi không còn căn cứ tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức làm chủ hành vi thì theo yêu cầu của chính người đó hoặc của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan tổ chức hữu quan; Tòa án ra quyết định huỷ bỏ quyết định tuyên bố người có khó khăn trong nhận thức làm chủ hành vi”.

*Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án: Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự; người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 7a, 7b và Điều 9 Luật Thi hành án dân sự; Thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án.*

5. Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo; Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày. Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định (15/4/2024).

Nơi nhận:

**THẨM PHÁN – CHỦ TOẠ PHIÊN HỢP**

- TAND tỉnh Lâm Đồng;

- VKSND huyện Đức Trọng;

- Người yêu cầu; Người liên quan;

- Lưu HSVA.

**Lê Hồng Chiến**

